

Особено внимателно трябва да се проверят данните за разходите по производството, посочени в раздел III на форма 7—П „Разходи за производство без вътрешнозаводски оборот“. В този раздел от страна на предприятията се допускат най-различни грешки, които стават най-често причина за нагласяване на данните за себестойността по елементи, а по-нататък водят и до неправилно разграничаване на материалните разходи от разходите за труд.

При започването на проверката на този раздел е необходимо да се направят някои съпоставки между данните, фигуриращи в баланса на предприятието и тези по форма 7—П, раздел III. Например данните за увеличението или намалението на остатъците от незавършеното производство, полуфабрикатите, инструментите и приспособленията — собствена изработка, трябва да са еднакви със съответните данни по баланса на предприятието. Данните за увеличението или намалението по сметка „Разходи за бъдещи периоди“, а също и данните за изменението на остатъците по сметка „Предстоящи платежи“ трябва да бъдат равни с увеличението или намалението на остатъците по същите сметки в баланса на предприятието. Тези съпоставки ще ни ориентират предварително има ли допуснати някакви грешки и неточности от страна на предприятието при разграничаването на разходите за производството по елементи.

По-нататък е необходимо да се установи наличието на редовно съставена спомагателна таблица 11—А—П за изчисляване разходите за производство без вътрешнозаводския оборот. Необходимо е да се има пред вид, че е абсолютно невъзможно да се състави отчетът по себестойността по елементи без нейното съставяне. Ето защо, в случаите когато липсва тази таблица, е необходимо тя да бъде съставена, за да се проверят данните за себестойността по икономически елементи.

Абсолютно условие за вярното съставяне на таблица 11—А—П е кореспонденцията по счетоводните сметки да бъде съобразена с изискванията на действащия типов сметкоплан за отчитане основната дейност на промишлените предприятия. Често пъти предприятията не са в състояние, поради допуснатата неправилна кореспонденция по сметките, да изравнят данните за разходите за производството с тези за себестойността по статии на калкулацията. В този случай обикновено всички разлики се отнасят в увеличението или намалението на незавършеното производство или пък в непроизводствените сметки.

Най-голяма трудност при съставянето на отчетните данни за себестойността по икономически елементи представлява разпадането на комплексните статии (цехови разходи, общозаводски разходи и пр.) на съответните им съставни части (разходи за материали, гориво, енергия, работна заплата и пр.). За тази цел се използват записванията по аналитичните сметки. Например към цеховите разходи се водят отделно: материалите, употребени за технологически и общопроизводствени нужди, горивото за технологически нужди, енергията и водата за производствени нужди, основната и допълнителна заплата на работниците, заети с обслужването на машините и оборудването и пр. Към общозаводските разходи се водят отделно: издръжка и амортизация на зданията, съоръженията и стопанския инвентар от общозаводски характер; разходи по подготовка на кадри; охрана на труда; лихви, глоби и неустойки, работната заплата на персонала от заводското управление и пр.